

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, μιλώντας για τον Ανδρέα Παπανδρέοφυ στην έκτακτη σύγκληση του Υπουργικού Συμβουλίου, είπε τα εξής:

" Δεν είναι πια κοντά μας ένας μεγάλος ηγέτης, ο Ανδρέας Παπανδρέου. Γνώρισα και οι περισσότεροι από μας γνωρίσαμε τον Ανδρέα Παπανδρέου στις αρχές της δεκαετίας του 1960.

Η Ελλάδα ήταν τότε μια χώρα μεγάλων ανισοτήτων, εντόνων πολιτικών και κοινωνικών διακρίσεων, μια χώρα που κυριαρχούσαν οι αναμνήσεις του εμφύλιου πόλεμου και στην οποία για πολλούς η μόνη διέξοδος στο οικονομικό τους πρόβλημα ήταν η μετανάστευση. Ο πολιτικός λόγος ήταν σε μεγάλο βαθμό άσχετος με τα προβλήματα, ξεπερασμένος, σχηματικός. Οι δυνάμεις της αριστεράς, της κεντροαριστεράς της αλλαγής ήταν διασπασμένες, χωρίς πυξίδα. Κυριαρχούσε η αίσθηση μιας πολύ μεγάλης πολιτικής αδυναμίας, η βεβαιότητα ότι ελπίδες για κάτι καλύτερο είναι απόλυτα δικαιολογημένες αλλά και η αβεβαιότητα και η αναζήτηση για το ποιός και πώς να τις εκφράσει.

Η Ελλάδα σήμερα παρουσιάζει μια ριζικά διαφορετική εικόνα από τότε. Είναι άλλη Ελλάδα. Το έργο αυτό οφείλεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στον Ανδρέα Παπανδρέου. Ο Ανδρέας Παπανδρέου από τη δεκαετία του 1960 και τα χρόνια που ακολούθησαν, διατύπωσε και συγκεκριμενοποίησε οράματα - ας αναφέρω τη φράση : " η Ελλάδα στους Ελληνες " - διαμόρφωσε πολιτικές, ενέπνευσε, συσπείρωσε, κινητοποίησε ένα λαό σε ένα νέο δρόμο. Εγινε ο ηγέτης της μεγάλης Αλλαγής. Η σημερινή Ελλάδα φέρει τη σφραγίδα της δικιάς του προσωπικότητας, της δικιάς του δημιουργικότητας, της δικιάς του πολιτικής σκέψης και αντίληψης.

Εμείς όλοι υπήρξαμε συνεργάτες, συστρατιώτες σ' αυτή του την προσπάθεια. Η σκέψη μας, η πολιτική μας στράτευση, η ζωή μας πολλές φορές ακόμα και στην καθημερινότητά της καθορίσθηκαν από τη σχέση μαζί του, από το βηματισμό, τις κατευθύνσεις, το πλαίσιο που καθόριζε εκείνος.

Η στιγμή αυτή έχει πολλές πλευρές. Πρώτα από όλα μια βαθειά ανθρώπινη. Χάσαμε ένα κομμάτι από το είναι μας, αυτό που για χρόνια μας συνόδευε και μας καθόριζε.

Η στιγμή αυτή έχει την πολιτική της πλευρά. Είναι στιγμή σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο μνήμης, απολογισμού, σκέψης για τις προοπτικές του κινήματος και του τόπου. Στιγμή που μπορούμε να δούμε το μεγαλείο της πολιτικής, τη σημασία που έχει η ανθρώπινη παρέμβαση και δημιουργία στο κοινωνικό γίγνεσθαι, να αισθανθούμε ότι η ιστορία δεν είναι υποτελής σε απρόσωπες και ανεπηρέαστες από τον άνθρωπο δυνάμεις, αλλά είναι δημιουργία και του ατόμου. Ο Ανδρέας Παπανδρέου ήταν δημιουργός και πρωταγωνιστής ιστορίας.

Η στιγμή αυτή έχει μια πλευρά που αφορά την κοινωνία μας, την Ελλάδα. Η αντίληψη που έχουμε για την ταυτότητα του τόπου, τον Ελληνισμό είναι μια αντίληψη που διαμορφώνουμε εμείς οι ίδιοι. Ο Ανδρέας Παπανδρέου υπήρξε από εκείνους που έδωσαν στην Ελλάδα, στον Ελληνισμό, στο συλλογικό μας Είναι, νέα περιεχόμενα και νέα δύναμη. Ο Ανδρέας Παπανδρέου κομμάτι της Ελλάδας ήταν η ίδια η Ελλάδα.

Η στιγμή αυτή έχει και μια πλευρά που αφορά το ΠΑΣΟΚ, την αριστερά, την κεντροαριστερά, τις προοδευτικές πολιτικές δυνάμεις, τις δυνάμεις του δημοκρατικού σοσιαλισμού. Ήταν για χρόνια η πλειοψηφία του λαού αλλά σε αδυναμία να εκφρασθούν, να καθορίσουν τις εξελίξεις, να παίξουν πρωταγωνιστικό ρόλο. Χάρη στον Ανδρέα Παπανδρέου το επέτυχαν. Ο

Ανδρέας Παπανδρέου μετέτρεψε την ηθική τους δύναμη σε πολιτική δύναμη, την κυρίαρχη ιδεολογία σε κυρίαρχη πράξη, την ελπίδα της κοινωνικής αλλαγής σε πραγματικότητα κοινωνικής αλλαγής. Ενώσε τη δημοκρατική παράταξη. Ιδρυσε το ΠΑΣΟΚ. Δημιούργησε μια νέα πολιτική πραγματικότητα.

Τον Ανδρέα Παπανδρέου πενθεί σήμερα η Ελλάδα. Τον πενθεί πιο έντονα το ΠΑΣΟΚ. Άλλα εμείς στο ΠΑΣΟΚ, μαζί με το πένθος αισθανόμαστε και μία βαθιά περηφάνια, που ταυτιστήκαμε μαζί του σε ένα μεγάλο έργο για την Ελλάδα.

Αισθανόμαστε ταυτόχρονα και μία βαθιά ευθύνη να συνεχίσουμε, στην κυβέρνηση και στο κόμμα το έργο του. Ο Ανδρέας Παπανδρέου υπήρξε ο κατ'εξοχήν πολιτικός των μεγάλων οριζόντων. Είχε απόλυτη συνείδηση, ότι η παράταξη που δημιούργησε έρχεται από πολύ μακριά, για να συνεχίσει για πολύ καιρό. Το έργο του αυτό είναι χρέος μας και ευθύνη να το συνεχίσουμε. Είναι χρέος μας και ευθύνη και απέναντί του και απέναντι του ελληνικού λαού. Και αυτό θα κάνουμε. Όλοι εμείς, στελέχη, μέλη και οπαδοί του ΠΑΣΟΚ με τιμή και σεβασμό στην μνήμη του θα κάνουμε πράξη την ενότητα και τη προοπτική του ΠΑΣΟΚ,, για να προωθήσουμε ακόμα περισσότερο όσα εκείνος οραματίστηκε και να αναδείξουμε το ΠΑΣΟΚ ως δύναμη ελπίδας και ευθύνης για τον τόπο μας.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου ζει στο έργο του. Εμείς οφείλουμε - και θα το πράξουμε - να δώσουμε σ' αυτό το έργο συνέπεια, συνέχεια και προοπτική. Και αυτό το χρέος τιμής είναι η μεγάλη συμβολή μας στην άσβεστη μνήμη του. "